Raadsvergadering : 17 april 2023

Onderwerp : Startnotie Gemeentelijk Programma Water en Riolering

Portefeuillehouder : Wethouder R. de Jong

Zaaknummer : 334699

Beslispunten

1. Instemmen met de kaders en randvoorwaarden zoals vermeld in de startnotitie “Naar een nieuw Gemeentelijk Programma Water en riolering’.

Samenvatting

De raad wordt gevraagd in te stemmen met de Startnotitie waarin kaders zijn opgenomen voor het opstellen van een nieuw Gemeentelijk Programma Water en Riolering. Dit is nodig omdat het oude plan, het vijfde Gemeentelijk Rioleringsplan, eind 2023 afloopt.
De kaders gaan o.a. over klimaatverandering, duurzaamheid, een waterrobuuste inrichting, kostenverdeling etc. Voorgesteld wordt om binnen deze kaders het gesprek met bewoners en belanghebbenden aan te gaan.

Aan de raad,

1. Aanleiding

Het gemeentelijk rioleringsplan (GRP) loopt eind 2023 af. In het MJOP rioleringen is opgenomen dat dit jaar een nieuw plan wordt opgesteld. Voordat het college hiermee aan de slag gaat, leggen wij de kaders en overige randvoorwaarden voor aan uw raad.

2. Beoogd resultaat

Een vervolg op het huidige GRP, passend binnen het omgevingsplan, met (meer) aandacht voor ‘water en bodem sturend’ en biodiversiteit, met een dekkingsgplan voor de binnen de looptijd uit te voeren maatregelen, en een financiële vooruitblik op de verdere toekomst.

3. Kaders

De reikwijdte van het Water- en Rioleringsplan gaat verder dan het ‘oude’ GRP, al was hierin ook al aandacht gegeven aan water. In het Water- en Rioleringsplan zal, naast de gemeentelijke zorgtaken (zorgplichten uit de Wet Milieubeheer) specifiek aandacht worden gegeven aan:

- Het proces voor het water- en rioleringsprogramma wordt afgestemd met het (proces voor het) omgevingsplan.
- Inhoudelijk wordt het plan afgestemd met de Blauwe Omgevingsvisie van het waterschap en de Provinciale Omgevingsvisie.
- Het programma volgt, voor zover van toepassing, zo veel mogelijk de lijn van de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (Sustainable Development Goals – SDG’s) van de Verenigde Naties
- Water en bodem zijn sturend bij de invulling van de schaars beschikbare ruimte. Het programma geeft hiervoor waar mogelijk handvatten, ook waar het gaat om inrichting van watersysteem of -keten.
- Het programma heeft alleen een directe werking voor het beheersgebied van de gemeente en de delen van het watersysteem en waterketen die bij de gemeente in beheer zijn.
- Primaire grondstoffen worden zo veel mogelijk circulair gebruikt.

- Het BRP (het basisrioleringsplan, dat een doorrekening van het rioolstelsel is, uitgevoerd in 2016, reeds uitgaand van veel zwaardere buien) geeft een beeld van de plekken die kwetsbaar zijn voor wateroverlast. Dit, en de provinciaal uitgevoerde stresstesten vormen mede de basis voor het nieuwe op te stellen programma.
- De berekeningen vormen een indicatie, een handvat om over de verwachte overlast een dialoog aan te gaan. De vraag is welke maatregelen de gemeente én particulieren en bedrijven moeten nemen om meer overlast in de toekomst te voorkomen, en welke maatregelen daarvoor het meest geschikt zijn.
- Mede gezien het voorgaande ondersteunen de ambities en doelen van dit programma ook de ambities en doelstellingen op het gebied van biodiversiteit.
- Hetzelfde geldt op het gebied van duurzaamheid: zo draagt een verantwoord gebruik van drinkwater en hergebruik bij aan het behoud van de zelfvoorzienendheid op het gebied van drinkwater. Dit kan bijvoorbeeld door het belonen van minder verbruik. Keuzes op het gebied van duurzaamheid dienen in lijn te zijn met het (nog op te stellen) programma duurzaamheid en de Vlielandse aanpak van de energietransitie.
- Om onze leefomgeving in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust te hebben ingericht, volgen we de 7 ambities van het uit het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie. Voor de opgave ‘wateroverlast’ vormt het te actualiseren GRP deze concretisering, waarin klimaatadaptatie een belangrijk onderdeel wordt.
- kostenverhaal: tot nu toe worden alleen percelen met een drinkwateraansluiting aangeslagen. Maar met de sinds jaren uitgebreide zorgtaken buiten het rioolstelsel maakt de gemeente ook kosten voor bv. afvoer van hemelwater van (niet aangesloten) percelen, drinkwaterbesparing en het (weliswaar beperkte) beheer van de grondwaterstand. De VNG-modelverordening riool- en waterzorgheffing biedt mogelijkheden om de heffingsgrondslag uit te breiden.
- Er is nog een oude lozingsverordening uit 1994; deze zal tegen het licht moeten worden gehouden.

4. Proces

Planning

De planning zier er globaal als volt uit:

- apr 2023: Verwacht akkoord startnotitie
- Apr/mei 2023: Contracteren en start adviesbureau
- juni 2023: Participatie; te denken valt aan bewonersavonden, overleggen met stakeholders (waterschap, Staatsbosbeheer), enquêtes
- september: Keuzes voorleggen aan de raad
- september – dec: Uitwerking plan door extern bureau
- januari 2024: Vaststelling programma door het college van B en W

Een meer gedetailleerde planning volgt uit de aanbieding van het geselecteerde adviesbureau.

Participatie

Het opstellen van een Water- en Rioleringsplan is in belangrijke mate een technische aangelegenheid; zo moet het rioolstelsel voldoen aan bepaalde normen.
Niettemin bevat het aspecten die de burger raken, of onderwerpen waarop keuzes mogelijk zijn. Dit geldt met name de invulling van de hierboven genoemde kaders.

Externe uitvoering en begeleiding

Het opstellen van een Water- en rioleringsplan vraagt, zeker waar het het oude ‘GRP’-gedeelte betreft, specifieke expertise, die niet bij de gemeente aanwezig is, of waarvoor onvoldoende capaciteit bestaat.
Het uitvoeren van een evaluatie van de voornemens uit het lopende plan, het opstellen van maatregelen en het maken van (financiële) berekeningen voor de looptijd van het komend programma vragen de nodige capaciteit.
Ook het voeren van de burgerparticipatie en het verwerken van de opgehaalde informatie vraagt capaciteit die niet bij de gemeente aanwezig is.
Hiervoor wordt middels een aanbesteding een extern bureau gezocht.

5. Kanttekeningen/risico's

N.v.t.

6. Communicatie

Nadat een opdracht is uitgezet bij een extern adviesbureau zal worden gecommuniceerd over het moment, de wijze waarop en op welke onderwerpen participatie van de bevolking wordt gevraagd, een en ander in overleg met de communicatiemedewerker van de gemeente.

7. Financiën

De externe kosten voor het laten opstellen van het plan inclusief burgerparticipatie worden geraamd op € 25.000. Deze komen ten laste van de voorziening rioleringen. Dit bedrag is in de begroting voor 2023 opgenomen.

8. Juridische Zaken

N.v.t.

9. Bijlagen

Startnotitie Gemeentelijk Programma Water en riolering

Vlieland, 21 maart 2023

Burgemeester en wethouders van Vlieland,
M. Schrier, burgemeester
A. Idema, gemeentesecretaris

De raad van de gemeente Vlieland,

gelezen: het voorstel van burgemeester en wethouders van 21 maart 2023

overwegende dat:
- het vigerende GRP eind 2023 afloopt;
- de invoering van de omgevingswet gevolgen heeft voor de oude planfiguur van het GRP;
- klimaatverandering, biodiversiteit etc. aanpassingen in het beleid nodig maken;

gelet op:
- de toekomstige ontwikkelingen in het water- en rioolbeheer;

B E S L U I T:

1. In te stemmen met de kaders en randvoorwaarden zoals vermeld in de startnotitie “Naar een nieuw Gemeentelijk Programma Water en Riolering”.

Aldus vastgesteld in de raad van de
gemeente Vlieland in zijn openbare
vergadering van 17 april 2023

de griffier, de voorzitter,

M.G. Brinksma-Brandenburg M. Schrier